

СТАНОВИЩЕ

от

доктор Антония Пенева Балева , доцент в ПУ „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование *1. Педагогически науки,*

професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по ...,*

докторска програма *Методика на обучението по музика* към катедра „Музика”

Автор: Милена Ангелова Костова - Гърбачева

Тема: „Иновативни педагогически технологии за формиране на вокални умения у

учениците от гимназиален етап на средното училище“

Научен ръководител: проф. д-р Таня Бурдева, ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Предмет на процедурата

Със заповед № РД-22-608/ 28.02.2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Иновативни педагогически технологии за формиране на вокални умения у учениците от гимназиален етап на средното училище“ за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в горепосочените област на висше образование, професионално направление и докторска програма. Автор на дисертационния труд е Милена Ангелова Костова - Гърбачева, докторант в редовна форма на обучение към катедра Музика, с научен ръководител проф. д-р Таня Викторова Бурдева, ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Милена Ангелова Костова - Гърбачева комплект материали на електронен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Кратки биографични данни за докторанта

Професионалната кариера на Милена Ангелова Костова - Гърбачева до този момент съчетава педагогическа работа като учител по музика и вокален педагог с изяви като музикант-изпълнител, организатор на образователни, културни и музикални дейности, управител на музикално студио.

2. Актуалност на тематиката

Разработваният проблем е *значим в научно-приложно отношение*. Вокалната работа във всички етапи от музикалното образование, включително и в гимназиалния етап на средното училище, е основен традиционен компонент в работата на музикалния педагог. Актуалността на тематиката произтича от съчетаването на добрите утвърдени практики с

умелото включване на нов инструментариум – музикално-компютърни технологии и електронни устройства с приложение във вокалната педагогика, което дава възможност за прилагане на разнообразни алтернативни подходи и иновативни технологии в процеса на педагогическо взаимодействие.

3. Познаване на проблема

Представеният труд е резултат от доброто познаване на широк кръг от специализирана литература, познаване и владеење на традиционни и иновативни технологии за вокална работа, които докторанта, благодарение на своя професионален опит, осмисля, структурира и прилага в работата си. Това гарантира задълбочено вникване в проблематиката, изграждане на теоретичния модел на изследването и неговото успешно практическо реализиране.

4. Методика на изследването

Представената методика е адекватна на целите и потребностите на изследването.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Трудът съдържа 193 страници. Основният текст е 153 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение, литература (96 източника, от които 27 на български език, 55 на чужд език и 14 интернет източника) и приложения.

В самото начало коректно са изведени предмет, обект, цел, задачи, методика и хипотеза на изследването.

Първа глава представя в теоретичен план основните аспекти в развитието на дисертационния труд. Направен е преглед както на утвърдени, традиционни практики във вокалната педагогика, така и на нови, съвременни, които се основават на водещи принципи и подходи в иновативната педагогика. Представени са актуални **музикално-компютърни технологии и електронни устройства с приложение във вокалната педагогика, които са полезен инструмент в процеса на вокално-педагогическата дейност, включително и в дистанционното обучение.**

Важна част от теоретичната основа на изследването е извеждането на особеностите на визираната възрастова група и акцента върху такива вокално-педагогически технологии, които са полезни за запазване на вокалното здраве на изпълнителите.

Във втора глава последователно са проследени възможните физиологични, психологични, възрастови и емоционални проблеми, произтичащи от спецификата на възрастовата група, с която се работи. В контекста на тези предизвикателства пред вокалния педагог, от особено значение е разработената от докторанта система за диагностика и създаване на иновативно дигитално досие на ученика, използването на

различни компютърни програми, мобилни приложения и дигитални устройства в помощ на съвременния вокален педагог.

В трета глава е представено експерименталното изследване. Отделните етапи на експерименталната работа са описани подробно, а постигнатите резултати са коментирани и анализирани старателно. Правилно очертаната методология, разнообразието от методи, подробно развитата система от критерии и показатели за оценка на резултатите, позволяват да се получат достоверни данни и да се направят валидни изводи. Всичко това гарантира постигане на поставените цели и задачи в настоящия дисертационен труд и потвърждава формулираната хипотеза.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

В публикациите по темата – 3 на брой, издадени в сборници от научни конференции, се разглеждат отделни аспекти на разработвания в доктората проблем. Текстовете са добре структурирани, с ясно очертан научен проблем. Изводите се корелират с тези от дисертационния труд.

Приносните моменти в дисертационния труд се основават на умелото интегриране на традицията с новаторството. На базата на личния опит, отчитайки комплексния характер на формирането на певчески навици и разбирането на вокалната работа в нейния интердисциплинарен аспект, докторантът разработва както класификация така и система от иновативни технологии за формиране на вокални навици и умения у учениците, която се прилага за първи път в средното училище.

7. Автореферат

Авторефератът представя адекватно същността на дисертационния труд. Съдържанието е структурирано ясно и лаконично, като предава основните идеи заложи в труда, теоретичната обосновка и практическия експеримент. Изведени са последователно основните резултати и изводи от изследването и съответно най-характерните приноси.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните резултати и приноси

- На основата на настоящия дисертационен труд да се издаде практическо пособие за музикални педагози;
- Препоръчвам публикации, базирани се на изследването, в реферирани и индексирани издания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за

развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Педагогическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът Милена Ангелова Костова - Гърбачева **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения в научната специалност *Педагогика на обучението по музика*, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, научни публикации, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Милена Ангелова Костова - Гърбачева в област на висше образование: *1. Педагогически науки*, професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по ...*, докторска програма *„Методика на обучението по музика“*.

28.05.2025 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Антония Балева/